

Moving Ahead Without a Clear Destination
פרשת לך לך, תשפ"א

- (1) בראשית – פרק ב, פסוק ז**
 וַיֵּצֵר ד' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאֲדָמָה וַיַּפֵּחַ בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה.
- (2) תרגום אונקלוס**
 וברא ד' אלקים ית אדם עפרא מן ארעא ונפח באפוהי נשמתא דחיי והות באדם לרוח ממללא.
- (3) רש"י**
 לנפש חיה - אף בהמה וחיה נקראו נפש חיה, אך זו של אדם חיה שבכולן, שנתוסף בו דעה ודבור.
- (4) משלי – פרק י, פסוק יט**
 בָּרַב דְּבָרִים לֹא יִחְדַּל פֶּשַׁע וְחֹשֶׁךְ שִׁפְתָיו מִשְׁכִּיל.
- (5) משלי - פרק יח, פסוק כא**
 מֹת וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן וְאַהֲבִיָּה יֹאכַל פְּרִיָּהּ.
- (6) פרשת נח - פרק ו, פסוק טו**
 וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מְאוֹת אַרְבָּּה הַתְּבָה חֲמִשִּׁים אֲמָה רְחֵבָה וּשְׁלֹשִׁים אֲמָה קוֹמָתָהּ:
- (7) יחזקאל – פרק א, פסוק ז**
 וּרְגִלֵיהֶם רְגֵל יִשְׂרָאֵל וְכַף רְגִלֵיהֶם כְּכַף רְגֵל עֶגְל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל.
- (8) ישעיה – פרק ו, פסוק ב**
 שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ, שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאַחַד בְּשִׁתַּיִם יְכַסֶּה פָּנָיו וּבְשִׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו וּבְשִׁתַּיִם יַעֲוֹף.
- (9) זכריה – פרק ג**
 וַיַּעַד מְלֹאָךְ ד' בִּיהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר. זֶה כֹּה אָמַר ד' צְבָקוֹת, אִם בְּדַרְכֵי תֵלֵךְ וְאִם אֶת מִשְׁמְרֵי תִשְׁמֹר, וְגַם אֶתָּה תִּדְרֹן אֶת בֵּיתִי, וְגַם תִּשְׁמֹר אֶת חֻצְרֵי וְנִתְתִּי לְךָ מֵהַלְכִים, בֵּין הָעֹמְדִים הָאֵלֶּה.
- (10) נפש החיים – שער א, פרק י**
 ועפ"ז יבואר פשר דבר בענין שינוי דעות שבין גדולי הראשונים ז"ל. **אם האדם מישראל גדול מהמלאך או מלאך גדול ממנו.** והלא א' משני הדעות מביא ראיות מפורשות ממקראות מפורשים. ועל פי דברינו הנ"ל יתבאר אשר **באמת אלו ואלו דא"ח.** רק בבחי' חלוקים. **כי מלאך גדול מהאדם הן בעצם מהותו.** הן בגודל קדושתו ונפלאות השגתו. אין ערך ודמיון ביניהם כלל...
אמנם בדבר א' יתרון גדול לאדם מהמלאכים. והוא העלאת והתקשרות העולמות והכחות והאורות א' בחבירו. אשר זה אין בכח כלל לשום מלאך. והוא מטעם הנ"ל. כי המלאך הוא בעצם כח א' פרטי לבד שאין בו כלולות כל העולמות יחד. לכן אין בכח ויכולת המלאך כלל להעלות ולקשר ולייחד כל עולם בהעולם הנטוי על ראשיהם כיון שאינו כלול ומשותף מהם. **וגם עליית עצמותו של המלאך עד מדרגתו להתקשר בעולם שעליו אין תלוי בו בעצמו.** לכן נקראים המלאכים עומדים כמ"ש (ישעיה, ו) שרפים עומדים. ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה (זכריה, ב). **ורק האדם לבד הוא המעלה והמקשר ומייחד את העולמות והאורות בכח**

מעשיו. מחמת שהוא כלול מכולם. ואז גם המלאך משיג עליה ותוספות קדושה על קדושתו אשר בא בכח מעשה האדם. מפני שגם הוא כלול בהאדם...

11) בראשית (לך לך) – פרק יב, פסוק א
 וַיֹּאמֶר ד' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֲרָצְךָ וּמְמוֹלְדֹתֶיךָ וּמִבְּיַת אֲבִיךָ אֶל הָאֲרֶץ אֲשֶׁר אָרָאךָ.

12) בית האוצר – חלק א, כלל א, אות י (ר' יוסף ענגיל זצ"ל) [1859-1920]
 ...מדיבור ראשון שנדבר ה' לאברהם, ואמר "לך לך מארצך וגו'", כבר היה זה ההתגלות האלקות והדיבור לו ענין תורה, ומאז כבר הותחל ענין התורה.

13) בראשית (וישלח) – פרק לב, פסוק לג
 עַל כֵּן לֹא יֵאָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גֵּיד הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עַל כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף יָרֵךְ יַעֲקֹב, בְּגִיד הַנֶּפֶשׁ.

14) העמק דבר – פרשת וישלח (ר' נפתלי צבי יהודה ברלין מוואלאזין זצ"ל)
 כי נגע בכף ירך. ראש האבר המתנענע בהילוך האדם...

15) קרבן העני – פרשת נצבים, עמ' רנט (ר' יעקב קטינא זצ"ל)
 "אתם נצבים היום כלכם וכו' לעברך בברית וכו'". י"ל דהנה ידוע דמלאך נקרא עומד כמ"ש "מהלכים בין העומדים" כי הם תמיד במדריגה אחת כמו שנבראו ואדם נקרא הולך כי תמיד צריך לילך ממדריגה למדריגה בעבודת ה' כל ימי חייו... לכך הוכיח משה את ישראל "אתם נצבים היום כולכם" במדריגה אחת וזה לא טוב רק "לעברך בברית אלקיך" שצריך תמיד לעבור ממדריגה למדריגה.

16) קרבן העני – פרשת וילך, עמ' רסב (ר' יעקב קטינא זצ"ל)
 "וילך משה"... או י"ל ע"י שפ"י לעיל שהוכיח את ישראל "אתם נצבים" שעומדים במדריגה אחת, העיד הכתוב על משה שאף ביום מיתתו ה' במדריגת הולך.

17) אור החיים - פרשת לך לך, פרק יב
 "אל הארץ אשר אראך". פירוש שלא הודיעו, לראות אם ימהר לעשות "דבר מלך שלטון" (קהלת ח, ד) מבלי דעת המקום, וזה נסיון מהנסיונות.

17) שפת אמת - פרשת לך לך, שנת תרנ"ו
 "לך לך מארצך". כי אדם נקרא מהלך וצריך לעולם לילך ממדריגה למדריגה ולצאת מן ההרגל והטבע ואפילו כשזוכין לאיזה מדריגה בעבודת הבורא ית' מ"מ גם בזה ההרגל נעשה טבע שני. ולכן צריכין בכל עת לחדש דרכים בעבודת ה' בנפשו...

18) דרך המלך – פרשת נח, שנת תר"ץ (ר' קלונומוס קלמיש שפירא מפיאסעצנא זי"ע הי"ד)
 לכן איתא בספרי כ"ק א"מ זצ"ל בשם זקני הה"מ זצ"ל מקאזניץ המשל שמי
 שנפצע במלחמה ברגלו לא יעמוד עתה הרבה לחבוש את רגלו כי יכול ח"ו עוד
 להפצע בראשו רק צריך לרוץ הלאה. ובבית-אהרן איתא שהחשבונות שצריך
 האדם לחשוב בדעתו את מצבו הנמוך בגשמיותו אל יחשוב תמיד רק לפעמים,
 היינו כנ"ל כדי שלא ישאר תמיד בשפליותו. וצריך איש הישראל לחשוב איך
 שאני נמצא מ"מ אני ישראל, וד' ית' זכני לומר לפניו ברוך אתה ד' ודרך כל
 המסכים נפרץ לפני פרצה לעמוד נוכח ד' ולאמר לפניו ית' ברוך אתה ד', וע"י
 שמתרומם וממשיך אור עליון ע"ע גם הוא מתהפך לדיוקנא קדושה.

19) ישעיה – פרק ט, פסוק א
הָעַם הַהֲלֹכִים בַּחֹשֶׁךְ, וְאֵוֹ אֹר גְּדוֹל: יִשְׁבִּי בְּאֶרֶץ צְלֻמֹת, אֹר נְגַה עֲלֵיהֶם.